

Povzetki delavnice Odprti kurikulum in mikrodokazila

Delavnica Odprti kurikulum in mikrodokazila je bila izvedena na srečanju ravnateljev in direktorjev VSŠ, 4. 6. 2026 na Golteh. Moderatorja: mag. Gregor Rak, predsednik UO, ravnatelj in direktor Prometne šole Maribor, Višje strokovne šole in mag. Nataša Makovec ravnateljica in direktorica Gea College, Višje strokovne šole. Izvedeni so bili 4 krogi delavnic s 4 skupinami, vsaka po 15 minut. Uvodoma so bila vsem predstavljena izhodišča. Po zaključku delavnic je sledila predstavitev povzetkov.

Izhodišča:

Odprti kurikulum:

Glede odprtega kurikuluma je precej nejasnosti. Postavlja se vprašanje, ali je lahko odprti kurikulum tudi obstoječ predmet, ki temelji na enem poklicnem standardu, na primer če se v programu ekonomist izvaja predmet organizator socialne mreže.

Je OK nujno vezan na poklicni standard? Je bilo mišljeno, da se odprti kurikulum oblikuje skupaj z delodajalci, da se program prilagodi lokalnim potrebam. Odprti kurikulum bi moral biti avtonomna odločitev šole.

Predlaga se organizacija izobraževanja s strani CPI na to temo.

Mikrodokazila:

CPI je pripravil Strokovno mnenje CPI o mikrodokazilih s področja poklicnega in strokovnega izobraževanja (PSI) in o možnostih njihovega umeščanja v Slovensko ogrodje kvalifikacij (SOK). Zagovarja predvsem kakovost, izdajatelje, učne izide, podatkovno in informacijsko podporo.

https://www.nok.si/sites/www.nok.si/files/dokumenti/strokovno_mnenje_cpi_o_mikrodokazilih_s_podrocja_poklicnega_in_strokovnega_izobrazevanja_psi_in_o_moznostih_njihovega_umešcanja_v_slovensko_ogrodje_kvalifikacij_sok.pdf

Šole že izdajajo mikrodokazila - izkušnje, nasveti za ostale šole.

Vprašanja za delavnico:

Odprti kurikulum:

Udeleženci so razpravljali o tem, kaj naj odprti kurikulum pokriva, kako se oblikuje in kdo pri tem sodeluje.

Ključne ugotovitve:

- Pri oblikovanju vsebin OK sodelujejo različni deležniki: delodajalci, študenti (zlasti izredni) ter predavatelji, ki so hkrati zaposleni v gospodarstvu. To je prepoznana prednost višjih strokovnih šol.
- Večina sodelujočih meni, da odprti kurikulum ni nujno neposredno vezan na poklicne standarde, temveč mora omogočati odzivanje na aktualne potrebe trga dela.
- Vsebina odprtega kurikula nastaja na dva načina:
 - z razvijanjem novih vsebin, pri čemer se upoštevajo potrebe lokalnega okolja, predavateljev iz gospodarstva in študentov;
 - z uporabo vsebin neizbranih ali izbirnih predmetov (praksa nekaterih šol).
- Izpostavljen je bil primer dobre prakse, ko so šole skupaj razvile predmet odprtega kurikula za vse izvajalce določenega programa (npr. na področju kozmetike).
- Poudarjeno je bilo, da vsebine OK ne smejo biti vezane na poklicni standard – ravno ta odprtost je smisel OK (npr. možnost, da se ekonomistom ponudi predmet Osnove programiranja).

1. Postopek priprave in potrjevanja OK

Udeleženci so opisali, kako pri njih poteka priprava in formalno potrjevanje vsebin OK.

Ključne ugotovitve:

- Odprti kurikulum praviloma pripravljajo predavatelji in strokovni aktivisti.
- Potrjevanje poteka na ravni pristojnih organov šole, najpogosteje na svetu šole oziroma strateškem svetu.

2. Transparentnost in kakovost odprtega kurikula

Razprava se je dotaknila zagotavljanja kakovosti, sledljivosti odločitev in javne dostopnosti vsebin OK.

Ključne ugotovitve:

- Spremljanje kakovosti poteka predvsem prek evalvacij predmetov in drugih mehanizmov zagotavljanja kakovosti, ki so na šolah že vzpostavljeni.
- Udeleženci ocenjujejo, da so obstoječi obrazci in formalni postopki večinoma ustrezni. Izpostavljeno je bilo, da nekateri pripravljavci nimajo dovolj znanja za pisanje katalogov znanja – potrebno bi bilo ustrezno izobraževanje in usposabljanje.
- Šole kataloge OK priložijo v postopku imenovanja na AK, vendar se pri tem praviloma ne presoja podrobneje njihove metodološke ustreznosti, vsebinske kakovosti ali povezanosti s poklicnimi standardi.
- Mnenja glede javne objave vsebin OK so deljena:
 - nekateri zagovarjajo javno dostopnost kot pogoj za preglednost;
 - drugi opozarjajo na vprašanja konkurenčne prednosti šol ter avtorskih pravic in plačila za uporabo vsebin.
- V razpravi je bila omenjena ideja o centralni zbirki katalogov znanja OK (npr. na ravni CPI), pri čemer bi bila objava obvezna za vse šole. Odprto ostaja vprašanje, ali in pod kakšnimi pogoji bi lahko druge šole te kataloge tudi uporabljale.

Mikrodokazila – stanje in načrti

Udeleženci so razpravljali o pristopu k pripravi mikrodokazil, izkušnjah in izzivih.

Ključne ugotovitve:

- Nobena višja strokovna šola do zdaj še ni izvedla mikrodokazil, zato je bilo na večino izhodiščnih vprašanj (čas priprave, vsebina, ECTS, evidence) težko odgovoriti.
- Izražena je bila želja po enotnem pravilniku s strani Skupnosti VSŠ, ki bi poenotil mikrodokazila na vseh višjih strokovnih šolah.
- Izpostavljen je bil pomen kakovosti: vse šole bi morale imeti enako vrednotenje in merila, dogovorjena na ravni Skupnosti VSŠ.
- Predlagana je bila vzpostavitev delovne skupine znotraj Skupnosti VSŠ, ki bi koordinirala razvoj mikrodokazil in zagotavljala usklajenost pristopov.
- Delamo za trg dela, da dobi udeleženec potrebne spretnosti
- Lahko naredimo MD za raven 4? Ni jasnih pravil, zato se ne omejujemo
- Priznavanje prehodno pridobljenega znanja je že sedaj možnost
- V okviru Skupnosti pripravimo enotna pravila, da bi imeli enake zadeve - na kakšen način jih evalviramo od znotraj.

Predlogi nadaljnjih aktivnosti:

- Organizirati izobraževanje s strani CPI o vsebini in metodologiji odprtega kurikula.
- Preučiti možnost vzpostavitve centralne zbirke katalogov znanja odprtega kurikula (npr. pri CPI) ter urediti vprašanja dostopnosti in avtorskih pravic.
- Okrepiti usposabljanje predavateljev za pisanje katalogov znanja in pripravo vsebin odprtega kurikula.

- Vzpostaviti delovno skupino znotraj Skupnosti VSŠ za razvoj mikrodokazil in pripravo enotnega pravilnika.
- Opredeliti skupna merila kakovosti in vrednotenja mikrodokazil, veljavna za vse višje strokovne šole.
- Spodbujati izmenjavo dobrih praks med šolami pri oblikovanju vsebin odprtega kurikula, tudi z medšolskim sodelovanjem pri razvoju skupnih predmetov.
- Odpreti razpravo o vlogi AK pri vsebinski in metodološki presoji katalogov znanja odprtega kurikula.
- Trenutno se pripravlja dokument: »Smernice za razvoj mikrodokazil na področju višješolskega izobraževanja«. Priloge dokumenta: Pobuda za sprejem mikrodokazila, Vzorec programa mikrodokazila, Vzorec internega postopka oblikovanja, potrjevanja in izvajanja krajšega izobraževanja in usposabljanja, Vzorec izdane listine in prilog, Evalvacije programa.